

REGERINGEN

Miljödepartementet

Regeringsbeslut

II:5

2011-10-13

M2010/4867/Ma/P

Stockholms kommun
Stadshuset
105 35 STOCKHOLM

Överklagande i fråga om detaljplan för del av Solvärmen 1 inom stadsdelen Flaten i Stockholm, Stockholms kommun

1 bilaga

Regeringens beslut

Regeringen avslår överklagandena.

Ärendet

Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun beslutade den 12 maj 2010 att anta detaljplan för del av Solvärmen 1 inom stadsdelen Flaten i Stockholm i kommunen.

Sedan beslutet överklagats fattade Länsstyrelsen i Stockholms län den 25 oktober 2010 det beslut som framgår av *bilagan*.

Föreningen Rädda Ältasjön, Ältens Fiskeklubb, Ältasjöns Fiskevårdsområdesförening, Nacka kommun, Ann-Cathrine och Lars Lewander, Sten Fogelström, Lina Olsson, Torsten och Eva Fransson, Leif och Gerd Marthon, Carina Eriksson Hild samt MCK Dalton har överklagat länsstyrelsens beslut.

Föreningen Rädda Ältasjön har yrkat att beslutet att anta detaljplanen upphävs och att regeringen delger Naturvårdsverket sitt beslut. Föreningen har vidare yrkat att regeringen håller syn för att en bedömning ska kunna ske av hur en fabrik skulle uppfattas i miljön och vilken påverkan närvaron av en fabrik skulle ha på naturupplevelsen i Flatens naturreservat samt Nackareservatet. Föreningen har hänvisat till vad som tidigare framförts och anfört bl.a. följande. Planbeslutet innebär att det kommer att byggas en stor biogas-/gödselbruk på platsen där två naturreservat möts, Nacka- och Flatenreservatet. Det ena av dessa naturreservat är direkt förbundet med ett Natura 2000-område. Mot bakgrund av domar från EU-domstolen måste en miljökonsekvensbeskrivning upprättas i ett planärende som kan komma att ha en betydande påverkan

på Natura 2000-området. I bevarandeplanen för Natura 2000-området Söderbysjön-Dammtorpssjön listar länsstyrelsen en rad sällsynta arter som är skyddade enligt art- och habitatdirektivet. Vidare anges i planen att en av förutsättningarna för skyddandet av de känsliga arterna är att läckaget av kväve och fosfor begränsas till nuvarande nivå eller helst minskar. Det är ostridigt att kväve och fosfor kommer att tillföras vid biogasproduktionen, varvid bevarandeplanen för Natura 2000-området inte följs. Som EU-domstolen slagit fast ska en utredning av en eventuell påverkan på ett Natura 2000-område göras om det kan finnas en risk att en påverkan på området kan ske. Avsaknaden av en sådan utredning torde anses innebära att miljökonsekvensbeskrivningen inte uppfyller kraven i 5 kap. 18 § plan- och bygglagen samt art- och habitatdirektivet. Natura 2000-området Söderbysjön-Dammtorpssjön nämns inte i lokaliseringsstudien. I miljökonsekvensbeskrivningen anges att området inte omfattas av Natura 2000-område. Kommunen har vidare fattat sitt beslut utan att ha haft ett godtagbart underlag kring risken för skador på området. Anmärkningsvärt är att kommunen bortsett från de krav Naturskyddsföreningen ställt i aktuellt fall på bl.a. fältstudier och inventering av naturvärdet avseende planområdet. På Solvärmen 1 finns bl.a. skyddsvärda arter av ek. Det faktum att det finns en skyddsvärd art innebär en stor sannolikhet för att även andra skyddsvärda arter finns i området. Enligt en rapport från Stockholms universitet om Groddjur i en föränderlig värld finns det skyddsvärda groddarter i området och det är önskvärt, för arternas överlevnad, att knyta ihop Flatenområdet med Ältasjön. En byggnation av en fabrik på platsen skulle skära av nämnda områden än mer från varandra och därmed skada arternas möjlighet till överlevnad. Att anlägga en miljöfarlig verksamhet kräver alltid särskild prövning. Försiktighetsprincipen ska tillämpas. Aktuellt fall gäller inte bara etablering av miljöfarlig verksamhet utan den ska också anläggas direkt invid två naturreservat som är förbundna med Natura 2000-område. Bristen på redovisning i miljökonsekvensbeskrivningen om hur naturreservaten kan påverkas samt bristen på fältstudier visar att kommunens underlag inför beslutet varit undermåligt. Denna brist är allvarlig, då de värden som riskerar att gå förlorade kan vara omöjliga att återställa i efterhand. En anmärkningsvärd brist i underlaget är också att någon beräkning av nettoenergiaspekten inte gjorts, trots bestämmelsen i 2 kap. 3 § sista stycket plan- och bygglagen. Biogas-/gödsselfabriker måste placeras nära råvaran för att det ska bli någon miljövinst totalt sett med biogasen. Om man placerar fabriken långt ifrån där råvaran ska hämtas, såvitt föreningen förstår från landsbygden söder om Södertälje, medför detta en enorm mängd onödiga transporter. Bevisbördan för att miljönytta uppnås måste falla på företaget/kommunen. Presumtionen måste annars vara att projektet inte innebär någon miljönytta och det bör då inte genomföras. Det Stockholm skulle behöva är en biogasanläggning som processar råvaror från staden och för detta kan Solvärmen 1 aldrig bli aktuell då den ligger för nära tätbebyggt område. Miljökonsekvensbeskrivningen strider mot 2 kap. 2 §, 6 kap. 12 § 4 och 6 miljöbalken. Föreningen bereddes inte tillfälle att delta i samrådet, vilket strider mot

6 kap. 4 § miljöbalken och innebär att föreningen inte har beretts möjlighet att delta i planprocessen på det sätt lagen föreskriver. Inte heller under utställningsskedet utgick någon information till boende eller föreningar i Älta. I detaljplanens särskilda sammanställning som utfärdats efter att utställningsskedet avslutats, har det tillkommit en vall som är tre meter hög. Inte heller denna anordning har föreningen eller någon annan organisation eller person fått chansen att ha synpunkter på, vilket strider mot 6 kap. 4 § miljöbalken. Länsstyrelsen anger felaktigt i sitt beslut att gällande stadsplan medger en byggnadshöjd upp till 15 meter. I själva verket är den maximala byggnadshöjden fem meter. Länsstyrelsen motiverar sin acceptans av den visuella påverkan av landskapsbilden med att anläggningen ska ges en dov kulör. Dock har stadsbyggnadsnämnden vid antagandet beslutat att anläggningen ska ges ett arkitektoniskt intryck. Denna stora förändring av detaljplanen finns inte beskriven i någon av detaljplanens handlingar, utan endast i beslutsprotokollet, och har därmed inte varit föremål för samråd eller utställning. Länsstyrelsen har i sitt beslut förbisett att miljökonsekvensbeskrivningen uppdaterats ett antal gånger sedan samrådet. Miljökonsekvensbeskrivningen reviderades efter utställningen och eftersom denna version aldrig ställts ut fick föreningen eller någon organisation eller person aldrig chans att ge synpunkter på det nya förslaget om dagvattenhantering och landskapsbilden före antagandet. De ändringar som gjorts i miljökonsekvensbeskrivningen är så stora att ett nytt samråd borde ha utlysts. Det är oklart vilken dagvattenhantering länsstyrelsen anser vara godtagbar.

Ältens fiskeklubb har yrkat att beslutet att anta detaljplanen upphävs. Ältens fiskeklubb har hänvisat till vad som tidigare framförts och anfört bl.a. följande. Ältens fiskeklubb, med ca 200 medlemmar, bedriver sin verksamhet huvudsakligen i och kring Ältasjön, inom Stockholms och Nacka kommuner. Fiskeklubben ska verka för att Ältasjön blir en bra resurs för sportfiske och därmed sammanhörande rekreation och friluftsliv. Fiskeklubben samarbetar med fiskevattenägarna i den praktiska fiskevården. Lagstadgat samråd om miljökonsekvensbeskrivningen har inte ägt rum då Ältens fiskeklubb som sakägare inte beretts tillfälle till samråd eller ens i tidigare instans betraktats som sakägare. Miljökonsekvensbeskrivningen är undermålig och felaktig i vissa punkter, bl.a. att påverkan på Natura 2000-området inte behandlas som lagstiftningen kräver. Länsstyrelsen underlåter att behandla den frågan. När det gäller dagvattenfrågan har miljökonsekvensbeskrivningen brister i vissa punkter, vilket inte har behandlats av länsstyrelsen. I miljökonsekvensbeskrivningen anges bl.a. att ett insatsfilter tar hand om lösta föroreningar. Länsstyrelsen har inte behandlat frågan trots att ett dylikt filter inte torde finnas tillgängligt. Enligt en miljökonsekvensbeskrivning i miljöprövningsärendet, som ännu inte kungjorts, specificeras faktiska utsläpp av kväve och fosfor till recipienten Ältasjön och Natura 2000-området. Länsstyrelsens bedömning att planeringen för dagvattenhanteringen får anses vara godtagbar strider därmed mot art- och

habitatdirektivet. Länsstyrelsen har i sitt beslut angett att dagvattnet är avsett att tas om hand på markytan, medan det i miljökonsekvensbeskrivningen anges att vattnet ska tas om hand både på markytan och genom infiltration och därmed urlakning till Ältasjöns våtmark. Det är därmed oklart vilken dagvattenhantering länsstyrelsen anser vara godtagbar. Detaljplanen innebär inte ett skydd mot utsläpp till sjösystemet och Natura 2000-området vid ett totalhaveri utan enbart vid ett delhaveri. Länsstyrelsen har inte berört fiskeklubbens begäran om att miljökonsekvensbeskrivningen för landets största biogas-/gödsel-fabrik ska beskriva påverkan i närområdet av utsläpp. Inte heller tas begäran om kvantifiering av luktutsläppen i tid och rum upp i beslutet, trots att detta brukar krävas vid lokalisering av luktande industri i tätbebyggda områden. Den tilltänkta fabriken ligger insprängd i Flatens naturreservat, som gränsar till Nackareservatet, och lokaliseringen kan inte jämföras med ett läge i storstadsregionen. Att frågan tas upp till behandling ter sig än mer angelägen då miljökonsekvensbeskrivningen föreskriver att de höga byggnaderna ska ha en dov färgsättning medan detaljplanebeslutet säger att byggnaderna ska ges en tydlig arkitektonisk framtoning.

Ältasjöns Fiskevårdsområdesförening har yrkat att regeringen upphäver länsstyrelsens beslut att avvisa föreningens överklagande och ålägger länsstyrelsen att pröva föreningens klagomål. Föreningen har anfört bl.a. följande. Länsstyrelsen har avvisat föreningens överklagande enbart på den grunden att föreningen endast har 27 medlemmar. Verksamheten har dock allmänhetens stöd och uppfyller därmed kravet för klagorätt enligt 16 kap. 13 § första stycket 4 miljöbalken. Antalet medlemmar i föreningen bestäms av vid varje tillfälle rådande fastighets- och ägarförhållanden och uppgår för närvarande till 27 enligt huvudtalsmetoden. Bland medlemmarna finns två kommuner. Föreningen företräder därmed en större allmänhet än vad medlemsantalet indikerar. Föreningen anlitas ofta som remissinstans i frågor som rör Ältasjön. Föreningen är vidare en formell sammanslutning av ägarna av de fastigheter till vilka hör vatten och fiske i Ältasjön och föreningen är att anse som en sakägare med rätt att överklaga beslutet. Ältasjöns Fiskevårdsområdesförening förvaltar fisket inom Ältasjöns fiskevårdsområde, vilket omfattar hela Ältasjön, både inom Stockholms kommun och Nacka kommun. Det åligger föreningen att förvalta fiskevårdsområdet i enlighet med lagen (1981:533) om fiskevårdsområden och stadgarna. Dagvattnet från den tilltänkta verksamheten avses att avledas direkt till fiskevårdsområdets vatten. Avståndet mellan Solvärmen 1 och öppet vatten på fastigheten Skarpnäcks gård 1:1 är ca 200 meter. Det överklagade beslutet angår föreningen, eftersom fiskevårdsområdet kommer att påverkas av den tilltänkta verksamheten. Det gäller närmast påverkan på fiskefaunan och fisket genom emissioner till vatten och luft, naturupplevelser och buller.

Nacka kommun har yrkat att länsstyrelsens beslut att avvisa kommunens överklagande upphävs och att ärendet återförvisas till länsstyrelsen för prövning av överklagandet. Kommunen har anfört bl.a. följande. Nacka

kommun måste anses som sakägare dels för att kommunen är en angränsande kommun till Stockholm, dels för att kommunen innehar fastigheter i närheten av planområdet. Enligt plan- och bygglagen ska hänsyn tas till förhållanden i angränsande kommuner vid planläggning och samråd ske med kommuner som berörs av ett förslag till detaljplan. Nacka kommun är angränsande till Stockholm och måste anses berörd av den aktuella detaljplanen med hänsyn till den påverkan på omgivningen en industri kan komma att få. I sin överklagandeskrivelse till länsstyrelsen anförde kommunen bl.a. följande. Vattenfrågorna är inte tillräckligt väl belysta i miljökonsekvensbeskrivningen. Det har inte tillräckligt tydligt visats att biogasanläggningen inte kommer att få någon negativ miljöpåverkan på det nedströms liggande Natura 2000-området. Det konstateras endast att det inte finns någon risk, dock inte varför. Frågan om dagvattenhanteringen på den föreslagna anläggningen är otydlig. Miljökonsekvensbeskrivningen konstaterar att utsläppsriskerna vid ett haveri är närmast försumbar men detta stöds inte fullt ut av de skyddsåtgärder som anges. Kopplingen mellan Ältasjön och den nedströms liggande vattenförekomsten är inte alls behandlad i konsekvensbeskrivningen. Miljökonsekvensbeskrivningen är alltså bristfällig och behöver kompletteras i enlighet med Miljö- och stadsbyggnadsnämndens i Nacka kommun utställningsyttrande.

Ann-Cathrine och Lars Lewander har hemställt att regeringen ålägger länsstyrelsen att pröva deras klagomål. De har anført bl.a. följande. Som ägare av vattenområde i Ältasjön är de sakägare, då vattnet som ingår i deras egendom direkt påverkas av de utsläpp av dagvatten som kommer att ske från biogasanläggningen. Därmed är de direkt berörda av detaljplanen avseende miljö- och riskpåverkan.

Sten Fogelström har hemställt att regeringen upphäver länsstyrelsens beslut att avvisa hans överklagande och ålägger länsstyrelsen att pröva överklagandet. Han har anført bl.a. följande. I hans fastighet ingår ett vattenområde, med därtill hörande fiske, i Ältasjön. Dagvattnet från den tilltänkta verksamheten avses att avledas direkt till Ältasjöns vatten. Avståndet mellan utsläppspunkten och hans vatten är endast några hundra meter. Hans fastighet ligger dessutom i den förhärskande vindriktningen från planområdet, vilket kan få till konsekvens att han även drabbas av utsläpp av illaluktande gaser och koldioxid. Beslutet angår honom, eftersom såväl hans vatten och fiske som han själv kommer att påverkas av den tilltänkta verksamheten inom planområdet.

Lina Olsson har yrkat att regeringen upphäver länsstyrelsens beslut att avvisa hennes överklagande och ålägger länsstyrelsen att pröva samtliga punkter i hennes överklagande. Hon har anført bl.a. följande. Hennes fastighet sträcker sig ut genom vattnet i Ältasjön ca 200 meter. Länsstyrelsen har endast tagit hänsyn till bostadens avstånd från anläggningen och torde ha missat att hon baserar sin talerätt på att hon är vattenägare i Ältasjön. Eftersom dagvattnet från den planerade biogas- och gödsel-

fabriken ska ledas rakt ut i Ältasjön, angår detaljplanen henne då vattnet som tillhör hennes fastighet påverkas.

Torsten och Eva Fransson har anfört bl.a. följande. Som ägare av vatten i Ältasjön torde de ses som sakägare då vattnet som ingår i deras egendom direkt påverkas av det utsläpp av dagvatten som sker från biogasanläggningen. Därmed är de direkt berörda av detaljplanen avseende miljö- och riskpåverkan.

Leif och Gerd Marthon har yrkat att regeringen upphäver länsstyrelsens beslut att avvisa deras överklagande och ålägger länsstyrelsen att pröva deras klagomål. De har anfört bl.a. följande. Som fastighetsägare i Ältasjön har de, lagstridigt, inte beretts tillfälle att delta i samrådet. Förutom att deras bostad ligger ca 1 000 meter från den tilltänkta gas- och gödsel-fabriken är de delägare i vattenfastigheten med beteckningen S:14.

Avståndet från S:14 till Solvärmen är betydligt mindre än 1 000 meter. Dagvattnet från fabriken kommer, även om det inte rinner ut direkt i vattnet S:14, att genom blandning påverka även S:14. I värsta fall kan även katastrofutsläpp av kväve och fosforrik gödsel och substrat samt släckvatten vid en brand i spannmålssilo komma ut i sjön och därmed till S:14. Detaljplanens påverkan på vattnet i S:14 angår dem i högsta grad. Eftersom deras bostad och vatten ligger på ca 1 000 meters avstånd och mindre samt dessutom i den förhärskande vindriktningen angår även luktaspekten dem. Även aspekten landskapsbild angår dem.

Carina Eriksson Hild har yrkat att regeringen upphäver länsstyrelsens beslut att avvisa hennes överklagande och ålägger länsstyrelsen att fullt ut pröva hennes överklagande. Hon har anfört bl.a. följande. Den fastighet hon äger och är bosatt på är belägen i det bostadsområde som ligger närmast den planerade fabriken, ca 300 meter. Terrängen mellan den planerade fabriken och hennes hus är helt öppen. Här finns inget som skulle kunna utgöra skydd mot eventuella luktutsläpp. Den planerade fabriken skulle även synas från hennes fastighet. I det aktuella fallet, med en miljöstörande verksamhet placerad i helt öppen terräng mot större bostadsområde, är det rimligt och i överensstämmelse med praxis att hon anses som sakägare. Enligt Naturvårdsverkets rekommendationer torde lämpligt säkerhetsavstånd i sådant här fall vara minst 1,5 kilometer. Hennes hus ligger närmare den planerade fabriken än Naturvårdsverkets rekommendationer, vilket ytterligare styrker att hon bör betraktas som sakägare. Störningar skulle med största sannolikhet medföra sjunkande fastighetsvärde för hennes fastighet. Ett fabriksbygge skulle få expropriationsliknande följder för henne. Som kommuninvånare har hon också ett intresse av att de två naturreservat som omgärdar aktuellt planområde inte utsätts för risken för irreparabla skador. Hon har till stöd för överklagandet hänvisat till en dom från Regeringsrätten (numera Högsta förvaltningsdomstolen) och till EU-rättsliga regler om sakägarskap.

MCK Dalton har yrkat att regeringen upphäver länsstyrelsens beslut att avvisa deras överklagande och anført bl.a. följande. De ställer sig frågande till flertalet risker för deras fastighet då det är den fastighet som ligger närmast den planerade anläggningen. Vid placeringen av anläggningen, med dokumenterad miljöfarlig verksamhet, har hänsyn inte tagits till att omkringliggande område är inrättat som naturreservat. De motsätter sig inte bebyggelse, men kan inte acceptera den nu planerade omfattningen.

Carina Eriksson Hild och Föreningen Rädda Ältasjön har kommit in med ytterligare skrivelser.

Skälen för regeringens beslut

En ny plan- och bygglag (2010:900) trädde i kraft den 2 maj 2011 då plan- och bygglagen (1987:10) upphörde att gälla. Enligt övergångsbestämmelserna till den nya lagen ska äldre föreskrifter fortfarande gälla för ärenden som avser överklagande av beslut i ett ärende som har påbörjats före den 2 maj 2011. Den numera upphävda plan- och bygglagen, förkortad ÄPBL, ska därför tillämpas i detta ärende.

I planbeskrivningen anges bl.a. följande. Syftet med detaljplanen är att möjliggöra uppförande av en biogasanläggning. Planområdet gränsar till Tyresövägen i norr och Flatenvägen i söder. I västra delen av planområdet säkerställs en spridningskorridor för ek och eklevande arter. Utmed Tyresövägen ska en skyddsvall och en trädplantering som visuellt skydd finnas. I gällande detaljplan, som fastställdes 1982, anges industri som markanvändning för aktuellt planområde. För större delen av planområdet anges i gällande detaljplan att det endast får bebyggas i mindre omfattning med en högsta byggnadshöjd om 5 meter. Genomförandetiden för gällande detaljplan har gått ut. Planområdet är i dag obebyggt. I anslutning till planområdet ligger ett reservvärmeverk. Närmaste bostadsbebyggelse finns ca 350 – 400 meter från planområdet. I detaljplanen är högsta tillåtna totalhöjd över nollplanet 56 meter, vilket motsvarar en byggnadshöjd på ca 25 meter.

I miljökonsekvensbeskrivningen anges bl.a. följande. Söder om detaljplaneområdet breder Flatens naturreservat ut sig. Norr och öster om området ligger Ältasjön. Utflödet från Ältasjön rinner via Sicklaån till Söderbysjön och vidare till Dammtorpssjön och Järlasjön. Söderbysjön-Dammtorpssjön (SE0110169) är ett Natura 2000-område, dvs. området har valts ut av Sverige och antagits av Europeiska kommissionen som ett område av intresse för unionen enligt rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, det s.k. art- och habitatdirektivet. Natura 2000-området bedöms kunna påverkas negativt av alltför stor tillförsel av näringsämnen och bekämpningsmedel från tillrinningsområdet. Den planerade biogasanläggningen i sig kommer inte att generera några utsläpp till närliggande vattenområden. Allt vatten

som används i anläggningen kommer att gå till kommunalt avlopp eller transporteras bort som biogödsel. Då all råvaruhantering är sluten och antalet transporter är lågt bedöms dagvattnet från fastigheten innehålla en låg föroreningshalt. Dagvatten från hårdgjorda ytor kommer att avledas till svackdike och därefter till anslutande dammar för infiltration, fördröjning och sedimentering. Vid en katastrofsituation ska dammarna kunna stängas av. Som en extra säkerhetsåtgärd byggs kanter runt anläggningen som kan stänga in ett utsläpp som motsvarar mer än en full rötchammare. Dagvattnet renas med oljeavskiljare och filter innan det avleds från fastigheten. Åtgärderna innebär att det inte finns någon risk för att Ältasjön och Natura 2000-området nedströms påverkas av föroreningar, ökade utsläpp av näringsämnen jämfört med i dag eller ökat flöde. Risk för att luktolägenheter ska uppstå vid normal drift för boende i Skarpnäcks gård, Skarpa by och Älta samt besökare till naturreservatet bedöms som små till obefintliga. Biogasanläggningens rötgaskamrar kommer att vara väl synliga i området men blir lägre än omgivande skog.

Regeringen prövar först om länsstyrelsens beslut att avvisa överklagandena av Ann-Cathrine och Lars Lewander, Sten Fogelström, Lina Olsson, Torsten och Eva Fransson, Leif och Gerd Marthon samt Carina Eriksson Hild är riktigt. Regeringen finner, med hänsyn till bl.a. avståndet mellan deras fastigheter och planområdet, i likhet med länsstyrelsen att Ann-Cathrine Lewander m.fl. inte kan anses så berörda av kommunens beslut att anta aktuell detaljplan att de har rätt att överklaga beslutet. Vad de har anfört om att byggnaden kommer att synas från deras fastigheter, om befärade luktolägenheter eller om att dagvatten från planområdet kommer att släppas ut i vattenområde som hör till deras fastigheter utgör inte skäl till annat ställningstagande. Länsstyrelsens beslut att avvisa deras överklaganden är därmed riktigt. Överklagandena av Ann-Cathrine Lewander m.fl. till regeringen bör därför avslås.

Vid prövningen av om länsstyrelsens beslut att avvisa överklagandet av MCK Dalton är riktigt, konstaterar regeringen att det av länsstyrelsens beslut framgår att motorcykelklubben äger ett klubbhus på ofri grund ca 250 meter från planområdet. Regeringen finner, med hänsyn till bl.a. avståndet mellan klubbhuset och planområdet, i likhet med länsstyrelsen, att MCK Dalton inte kan anses så berörd av kommunens beslut att anta aktuell detaljplan att klubben har rätt att överklaga beslutet. Länsstyrelsens beslut att avvisa överklagandet av MCK Dalton är därmed riktigt. Även överklagandet av MCK Dalton till regeringen bör därför avslås.

När det sedan gäller prövningen av länsstyrelsens beslut att avvisa överklagandet av Nacka kommun gör regeringen följande bedömning. Regeringen finner, mot bakgrund av planområdets närhet till Nacka kommun och de konsekvenser som detaljplanen kan medföra för denna kommun, att Nacka kommun är berörd av aktuell detaljplan på så sätt att kommunen har rätt att överklaga antagandebeslutet. Länsstyrelsen borde

således ha tagit upp överklagandet av Nacka kommun till prövning. Nacka kommuns invändningar överensstämmer med vad som prövats av länsstyrelsen på talan av övriga klaganden. Det finns därför inte hinder för regeringen att nu pröva ärendet även på talan av Nacka kommun.

Enligt 13 kap. 6 § första stycket 1 ÄPBL får en sådan ideell förening som avses i 16 kap. 13 § miljöbalken överklaga ett beslut att anta en detaljplan som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan på grund av att planområdet får tas i anspråk för bl.a. industriändamål. Av 16 kap. 13 § första stycket miljöbalken framgår att för att omfattas av bestämmelsen ska det vara fråga om en ideell förening eller en annan juridisk person som har till huvudsakligt ändamål att tillvarata naturskydds- eller miljöskyddsintressen, inte är vinstdrivande, har bedrivit verksamhet i Sverige under minst tre år och har minst 100 medlemmar eller på annat sätt visar att verksamheten har allmänhetens stöd.

Regeringen delar länsstyrelsens bedömning att Föreningen Rädda Ältasjön och Ältens fiskeklubb är sådana juridiska personer som avses i 16 kap. 13 § miljöbalken och att detaljplanen är sådan som avses i 13 kap. 6 § första stycket 1 ÄPBL. Föreningen Rädda Ältasjön och Ältens fiskeklubb har därmed rätt att överklaga kommunens antagandebeslut.

Vad gäller frågan om Ältasjöns Fiskevårdsområdesförening har rätt att överklaga planbeslutet, delar regeringen länsstyrelsens bedömning att föreningen inte uppfyller kraven i 16 kap. 13 § miljöbalken då den inte har minst 100 medlemmar. Regeringen finner att vad föreningen anfört inte visar att den på annat sätt har allmänhetens stöd enligt bestämmelsen. Regeringen finner inte heller att föreningen kan anses berörd av planbeslutet på så sätt att föreningen har rätt att överklaga beslutet. Länsstyrelsens beslut att avvisa föreningens överklagande är därmed riktigt. Överklagandet av Ältasjöns Fiskevårdsområdesförening till regeringen bör därför avslås.

Regeringen, som prövar ärendet på talan av Föreningen Rädda Ältasjön, Ältens fiskeklubb och Nacka kommun, har i detta ärende endast att pröva den nu antagna detaljplanen enligt bestämmelserna i ÄPBL. Frågor som rör tillstånd till miljöfarlig verksamhet prövas i annan ordning enligt 9 kap. miljöbalken.

Vad gäller planförfarandet kan först konstateras att formerna för hur sakägare och andra ska beredas tillfälle till samråd inte regleras i ÄPBL. Av handlingarna framgår att kommunen har annonserat om samråd av planförslaget och om utställning av planförslaget. Av utställningsutlåtandet framgår också att Föreningen Rädda Ältasjön och Ältens fiskeklubb har framfört erinringar mot planförslaget. Regeringen finner att vad föreningen och fiskeklubben anfört om att de inte underrättats om samråd och utställning inte utgör skäl att upphäva planbeslutet. Av handlingarna framgår att efter samrådet har en planbestämmelse om

störningsskydd införts. Enligt planbestämmelsen ska inom ett område längs med Tyresövägen en vall som kan kombineras med mur anordnas till en höjd om minst 3 meter över Tyresövägens vägbana. Denna ändring ingick i det utställda planförslaget och Föreningen Rädda Ältasjön har således haft möjlighet att yttra sig över denna planbestämmelse.

Av 5 kap. 18 § ÄPBL framgår att om en detaljplan kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska bestämmelserna i 6 kap. 11–18 och 22 §§ miljöbalken tillämpas när detaljplanen upprättas. Vidare ska bestämmelserna i 6 kap. 6 § och 7 § första och andra styckena miljöbalken tillämpas om en miljökonsekvensbeskrivning ska upprättas enligt 5 kap. 18 § tredje stycket ÄPBL. Av 6 kap. 14 § miljöbalken följer att miljökonsekvensbeskrivningar av planer ska göras tillgängliga för berörda kommuner, myndigheter och allmänheten samt att dessa ska ges skälig tid att yttra sig. Av handlingarna i ärendet framgår att miljökonsekvensbeskrivningen redovisades under samråd och utställning. Regeringen finner att kravet enligt 6 kap. 14 § miljöbalken därmed är uppfyllt. Vad Föreningen Rädda Ältasjön framfört om att miljökonsekvensbeskrivningen har uppdaterats under planprocessen utgör inte skäl till annan bedömning.

Regeringen delar länsstyrelsens bedömning att den miljökonsekvensbeskrivning som upprättats i planärendet uppfyller kraven i 6 kap. 11–12 §§ miljöbalken. Regeringen finner att miljökonsekvensbeskrivningen och övrigt underlag som föreligger i ärendet är tillräckligt för att bedöma konsekvenserna av genomförandet av detaljplanen för Natura 2000-området Söderbysjön-Dammtorpssjön, områdets naturvärden och för omgivningen.

Regeringen finner, mot bakgrund av det ovan anförda, att det inte framkommit att planhandlingarna eller handläggningen i kommunen har sådana brister eller att det i övrigt föreligger sådana omständigheter som innebär att kommunens beslut att anta detaljplanen inte tillkommit i laga ordning.

Vissa av de i Sverige förekommande grodarterna omfattas av bilaga 4 i art- och habitatdirektivet, vilket innebär att de kräver noggrant skydd enligt direktivet. Dessa grodarter är fridlysta enligt 4 § artskydds-förordningen (2007:845), vilket innebär att det är förbjudet att avsiktligt fånga eller döda djur, avsiktligt störa djur, avsiktligt förstöra eller samla in ägg i naturen och skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats. Förbudet gäller alla levnadsstadier hos djuren. Föreningen Rädda Ältasjön har med hänvisning till en rapport från Stockholms universitet, vilken bifogats överklagandet, gjort gällande att det finns skyddsvärda grodarter i området och att det är önskvärt, för arternas överlevnad, att knyta ihop Flatenområdet med Ältasjön. Regeringen finner att av det underlag som föreningen hänvisar till inte framgår att det förekommer grodarter inom planområdet eller att

fridlysningsbestämmelserna i artskyddsförordningen skulle kunna utgöra hinder för att genomföra detaljplanen.

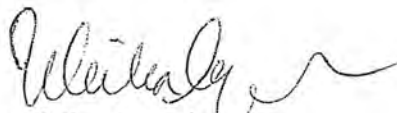
Länsstyrelsen har i det nu överklagade beslutet anfört bl.a. att planeringen för dagvattenhanteringen får anses vara godtagbar. Regeringen finner mot bl.a. denna bakgrund att det inte framkommit skäl att ifrågasätta den bedömning som gjorts i miljökonsekvensbeskrivningen om att åtgärderna avseende dagvattenhanteringen innebär att det inte finns någon risk för att Ältasjön och Natura 2000-området nedströms påverkas negativt av detaljplanen.

Mot bakgrund av det ovan anförda finner regeringen att vad Föreningen Rädda Ältasjön m.fl. anfört om Natura 2000-området, om att det finns grodarter i området och om påverkan i övrigt på områdets naturvärden inte utgör skäl att upphäva planbeslutet. Regeringen finner inte heller att vad Föreningen Rädda Ältasjön m.fl. anfört om påverkan på landskapsbilden och om nettoenergiaspekten eller deras invändningar i övrigt utgör skäl att ändra länsstyrelsens beslut. Även överklagandena av Föreningen Rädda Ältasjön, Ältens fiskeklubb och Nacka kommun bör därför avslås.

På regeringens vägnar

Stefan Attefall

Ulrika Agerskans

Kopia till

Boverket

Länsstyrelsen i Stockholms län (handlingar återsänds)

Nacka kommun, Miljö- och stadsbyggnadsnämnden, 131 81 Nacka

Föreningen Rädda Ältasjön, c/o Viveca Ring, Gärdsmysen 3, 138 37 Älta

Ältens Fiskeklubb, c/o Leif Marthon, Älta Strandväg 33, 138 33 Älta

Ältasjöns Fiskevårdsområdesförening, c/o Sten Fogelström,

Älta Strandväg 61, 138 33 Älta

Ann-Cathrine och Lars Lewander, Älta Strandväg 63, 138 33 Älta

Sten Fogelström, Älta Strandväg 61, 138 33 Älta

Lina Olsson, Älta Strandväg 59, 138 33 Älta

Torsten och Eva Fransson, Älta Strandväg 65, 138 33 Älta

Leif och Gerd Marthon, Älta Strandväg 33, 138 33 Älta

Carina Eriksson Hild, Tåtorpsvägen 186, 128 31 Skarpnäck

MCK Dalton, Lisbeth Hielme, c/o Törnblom, Söderbyvägen 4 B,

135 56 Tyresö